

Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)

Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

Datum 28 augustus 2025
Betreft Definitief advies als bedoeld in artikel 114 van de
Zorgverzekeringswet
Geschil over vergoeding van medisch-specialistische zorg als bedoeld
in artikel B.23 van de zorgverzekering Basis Zeker
Verzekerde (verzoekster)
en zorgverzekeraar Zilveren Kruis Zorgverzekeringen (verweerder)

Zaaknummer
2025007301

Onze referentie
2025019501

Uw referentie
202401372

Uw brief van
6 augustus 2025

Geachte

Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) heeft het verslag van de hoorzitting en de aanvullende stukken ontvangen.

U vraagt het Zorginstituut in te gaan op de vraag of de gevraagde lipofilling van de rechterborst kan worden gezien als een behandeling in het kader van borstkanker en om die reden voor vergoeding ten laste van de basisverzekering in aanmerking komt.

Het Zorginstituut merkt hierover het volgende op. In het geval van verzoekster betreft het een autologe vettransplantatie (AFT), oftewel lipofilling, ter correctie van partiële defecten aan de rechterborst als gevolg van asymmetrie. Deze asymmetrie is ontstaan na een eerdere verwijdering en reconstructie van de linkerborst wegens een recidief van borstkanker in 2023. Verzoekster heeft in het verleden een symmetriserende borstreductie van de rechterborst ondergaan na een borstsparende operatie aan de linkerborst in verband met borstkanker in 2018.

Volgens het standpunt van het Zorginstituut over AFT na een totale borstverwijdering¹ komt AFT na externe weefselexpansie in aanmerking voor vergoeding bij vrouwen die een totale borstverwijdering hebben ondergaan als gevolg van borstkanker of ter preventie daarvan. Het Zorginstituut heeft in 2024 in aanvulling op het standpunt uit 2023 aangegeven dat reconstructie met AFT

¹ Zorginstituut Nederland, Standpunt AFT na een totale borstverwijdering, 01-01-2023. Te raadplegen via:
<https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2023/01/01/standpunt-aft-na-een-totale-borstverwijdering>

van meer dan een kwadrant en minder dan de gehele borst bij partiële defecten van de borst bij borstkanker ook in aanmerking kunnen komen voor vergoeding vanuit de basisverzekering.²

Zorginstituut Nederland
Zorg

Datum
28 augustus 2025

Onze referentie
2025019501

Verzoekster voldoet echter niet aan de voorwaarden voor vergoeding van AFT na een totale borstverwijdering omdat zij geen borstkanker in haar rechterborst maar linkerborst had. In het voorlopig advies van 15 april 2025 heeft het Zorginstituut bovendien beoordeeld dat het in het geval van verzoekster gaat om een afwijking van de rechterborst van minder dan een kwadrant. Ook hierom kan verzoekster geen aanspraak maken op vergoeding van AFT na een totale borstverwijdering.

De vergoeding van lipofilling bij partiële defecten kleiner dan een kwadrant kan eveneens onder de basisverzekering vallen, indien sprake is van een verminking of een lichamelijke functiestoornis. Zoals reeds beoordeeld in het voorlopig advies van 15 april 2025, is daarvan in het geval van verzoekster geen sprake. Verzoekster kan hierdoor geen aanspraak maken op de vergoeding van AFT ten laste van de basisverzekering.

Uit het verslag van de hoorzitting en de aanvullende stukken komen dan ook geen feiten of omstandigheden naar voren die het Zorginstituut aanleiding geven het voorlopig advies te herzien. U kunt het voorlopig advies als definitief beschouwen.

Hoogachtend,

Manager Juridische Zaken

² Zorginstituut Nederland, Aanvulling standpunt AFT na een totale borstverwijdering, 27-03-2024. Te raadplegen via <https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2024/03/27/aanvulling-standpunt-aft>

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 18 maart 2025 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van Autologe lipofilling (AFT, ook wel autologe vettransplantatie).

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel B.23 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op medisch-specialistische zorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoekster op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

Verzoekster is een 63-jarige vrouw die in 2018 borstkanker aan de linkerzijde had. Verzoekster werd hiervoor behandeld met een borstsparende operatie links en een borstverkleining rechts met verplaatsing van de tepels. Daarnaast kreeg verzoekster radiotherapie. Later ontwikkelde verzoekster de ziekte van Paget (borstkanker van de tepel) aan de linker borst, waarvoor de tepel werd verwijderd. In 2023 ontwikkelde ze opnieuw borstkanker aan de linkerkant. Dit werd behandeld met een verwijdering van de borst gevolgd door een DIEP flapreconstructie. Bij de DIEP-methode (afkorting voor Deep Inferior Epigastric Perforator-methode) worden voor borstreconstructie huid- en vetweefsel met bloedvaten van de buikwand naar de borst verplaatst.

In november 2023 dient de plastisch chirurg een machtiging in voor AFT van de rechterborst. Volgens de plastisch chirurg is sprake van een ernstige misvorming met een volumedefect van tien centimeter breed en twee centimeter diep in het functionele gebied (decolleté), dat minder is dan een kwadrant van de borst. Daarnaast heeft verzoekster dogears na de operaties en zijn beide borsten niet gelijk. De aanvraag bevat drie foto's.

Verzoekster stelt dat er een medische noodzaak is voor AFT. De plastisch chirurg heeft gezegd dat alternatieve behandelingen, zoals een prothese of borstlift van de rechterborst, niet mogelijk zijn. Verzoekster heeft een verhoogde kans op complicaties, waaronder tepelnecrose bij tepels die reeds eerder zijn verplaatst. Daarnaast geeft verzoekster aan dat zij recht heeft op vergoeding, omdat het gaat om AFT in de context van borstkanker. Verzoekster heeft asymmetrie van de borsten en volumeverlies van de rechter borst na ingrepen vanwege borstkanker

in de linkerborst. Ook heeft verzoekster **psychische en functionele klachten** door de asymmetrie van haar borsten.

Volgens verweerder heeft de plastisch chirurg in eerste instantie een machtiging ingediend bij verweerder voor vergoeding van een symmetriserende reductie van de rechterborst. Verweerder heeft hiervoor akkoord gegeven. Later volgt de machtiging voor AFT van de rechterborst. Verweerder weigert dit te vergoeden, omdat er is geen sprake van verminking van de rechterborst of een lichamelijke functiestoornis. Verweerder heeft in april 2024 aan de plastisch chirurg om verduidelijking van de ingreep gevraagd. De plastisch chirurg heeft daarop in mei 2024 aan verweerder geantwoord dat hij eerst aan verzekerde een lift/reductie heeft voorgesteld met naar craniaal (naar boven) verplaatsen van de rechter borst, maar dat verzoekster dit niet wilde. Verzoekster wenste lipofilling van het mediale gebied van de rechterborst.

Verweerder voert ook aan dat er geen sprake is geweest van borstkanker aan de borst van verzoekster waarvoor zij de lipofilling behandeling heeft aangevraagd. Verzoekster komt daarom niet in aanmerking voor vergoeding van de behandeling uit de basisverzekering in de context van borstkanker.

Juridisch kader

Bij plastische chirurgie en overige behandelingen van het uiterlijk gaat het voornamelijk om de aanwezigheid van aantoonbare lichamelijke functiestoornissen of verminking, zoals omschreven is in artikel 2.4, onder b van het Bzv.

Standpunt AFT

Het Zorginstituut heeft in 2016 een standpunt uitgebracht over autologe vettransplantatie (AFT), ofwel lipofilling, bij partiële defecten van de borst.¹ Hierin wordt aangegeven dat met de AFT techniek vorm-, symmetrie- en volumedefecten kunnen worden behandeld. De behandeling met AFT van partiële defecten van de borst maakt onder voorwaarden deel uit van het basispakket. Het gaat om de toepassing van AFT bij beperkte (kleinere) defecten van de borst, dat wil zeggen een defect dat niet groter is dan één kwadrant van de borst. Deze voorwaarden zijn uitgewerkt in de VAV Werkwijzer (zie hieronder).

Daarnaast heeft het Zorginstituut in 2023 een standpunt uitgebracht over AFT na een totale borstverwijdering.² In dit standpunt concludeert het Zorginstituut dat AFT na externe weefselexpansie voor vergoeding in aanmerking komt voor vrouwen die een totale borstverwijderingsoperatie hebben ondergaan, als gevolg van borstkanker of ter preventie van borstkanker. Het Zorginstituut heeft in 2024 in aanvulling op het standpunt uit 2023 aangegeven dat reconstructie met AFT van meer dan een kwadrant en minder dan de gehele borst bij partiële defecten van de borst bij borstkanker ook in aanmerking kunnen komen voor vergoeding vanuit de basisverzekering.³ De VAV-werkwijzer is op deze punten echter nog niet aangepast.

¹ Zorginstituut Nederland, Standpunt autologe vettransplantatie (lipofilling) bij partiële defecten van de borst, 01-08-2018. Te raadplegen via:

<https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2018/08/01/autologe-vettransplantatie-lipofilling-bij-partiele-defecten-van-de-borst>

² Zorginstituut Nederland, Standpunt AFT na een totale borstverwijdering, 01-01-2023. Te raadplegen via:

<https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2023/01/01/standpunt-aft-na-een-totale-borstverwijdering>

³ Zorginstituut Nederland, Aanvulling standpunt AFT na een totale borstverwijdering, 27-03-2024. Te raadplegen via

<https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2024/03/27/aanvulling-standpunt-aft>

VAV Werkwijzer

In de VAV Werkwijzer beoordeling behandelingen van plastisch-chirurgische aard zijn de voorwaarden voor vergoeding van AFT bij partiële defecten van de borst die niet groter zijn dan een kwadrant van de borst verder uitgewerkt.⁴ AFT komt voor vergoeding in aanmerking indien sprake is van:

- een verminking:
 - een volumedefect van de borst dat een minimale diameter van twee centimeter en een diepte van 2 cm heeft en dat ligt in het decolleté⁵, of een volumedefect van de borst dat een minimale diameter van vijf centimeter en een diepte van 2 cm heeft en dat ligt in het niet functionele gebied⁶, of
- een lichamelijke functiestoornis:
 - (mogelijke) complicaties of ernstige pijnklachten als gevolg van een tekort aan subcutane weefselbedekking na plaatsing van een prothese.

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

In geval van verzoekster gaat het volgens de plastisch chirurg om lipofilling van een partieel defect van minder dan een kwadrant van de rechterborst. Er zijn drie foto's aangeleverd, van het vooraanzicht, van de linkerzijde en de rechterzijde. Op beide borsten zijn littekens van de operaties zichtbaar met afwezigheid van de linker tepelhof en tepel. Er is enige asymmetrie tussen de borsten waarbij de linker borst voller oogt. De rechterborst heeft (dunne) littekens rondom de tepelhof en verticaal in het midden aan de onderzijde. Ook is een dogear aan de laterale zijde van rechter borst aanwezig. De rechter borst heeft geen volumedefect of indeuking in het gebied van het decolleté. Er is hiermee geen sprake van verminking.

Daarnaast heeft verzoekster aangegeven psychische en functionele klachten te hebben, maar er is geen sprake van een lichamelijke functiestoornis als gevolg van een tekort aan subcutane weefselbedekking na plaatsing van een prothese. Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van een lichamelijke functiestoornis zoals bedoeld in de regelgeving.

AFT na een totale borstverwijdering

Verzoekster geeft aan dat zij binnen de context van borstkanker aanspraak wil maken op vergoeding van lipofilling van haar rechterborst. De asymmetrie is volgens verzoekster het directe gevolg van operaties en reconstructieve ingrepen die zij heeft ondergaan na borstkanker aan haar linkerborst.

In het geval van verzoekster betreft het lipofilling van de rechterborst. In deze borst is geen sprake geweest van borstkanker, waardoor verzoekster geen aanspraak kan maken op vergoeding van AFT in de context van borstkanker. Het Zorginstituut merkt daarnaast op dat het in het geval van verzoekster gaat om een afwijking van de rechterborst van minder dan een kwadrant, waardoor ook geen aanspraak bestaat op vergoeding van AFT in het kader van borstkanker.

⁴ VAV Werkwijzer beoordeling behandelingen van plastisch-chirurgische aard (2021), versie 21.0. Geraadpleegd via: <https://vavolksgezondheid.nl/werkwijzers-vagzvav/>

⁵ Het decolleté is het gebied dat ligt tussen de volgende grenzen:

Craniale grens: clavicula

Caudale grens: denkbeeldige lijn (de rode lijn) tussen het xiphoïd en het acromioclaviculaire gewricht.

⁶ Functioneel Gebied: gelaat, hals, decolleté en handen tot en met de pols

Zorginstituut Nederland

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie in **het dossier kan niet geconcludeerd** worden dat bij verzoekster sprake is van een verminking of een lichamelijke functiestoornis. Verzoekster kan hierdoor geen aanspraak maken op de vergoeding van AFT ten laste van de basisverzekering. Daarnaast kan verzoekster geen aanspraak maken op vergoeding van AFT in het kader van borstkanker.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Verzoekster heeft geen verzekeringsindicatie voor AFT en kan daarom geen aanspraak maken op vergoeding hiervan ten laste van de basisverzekering.